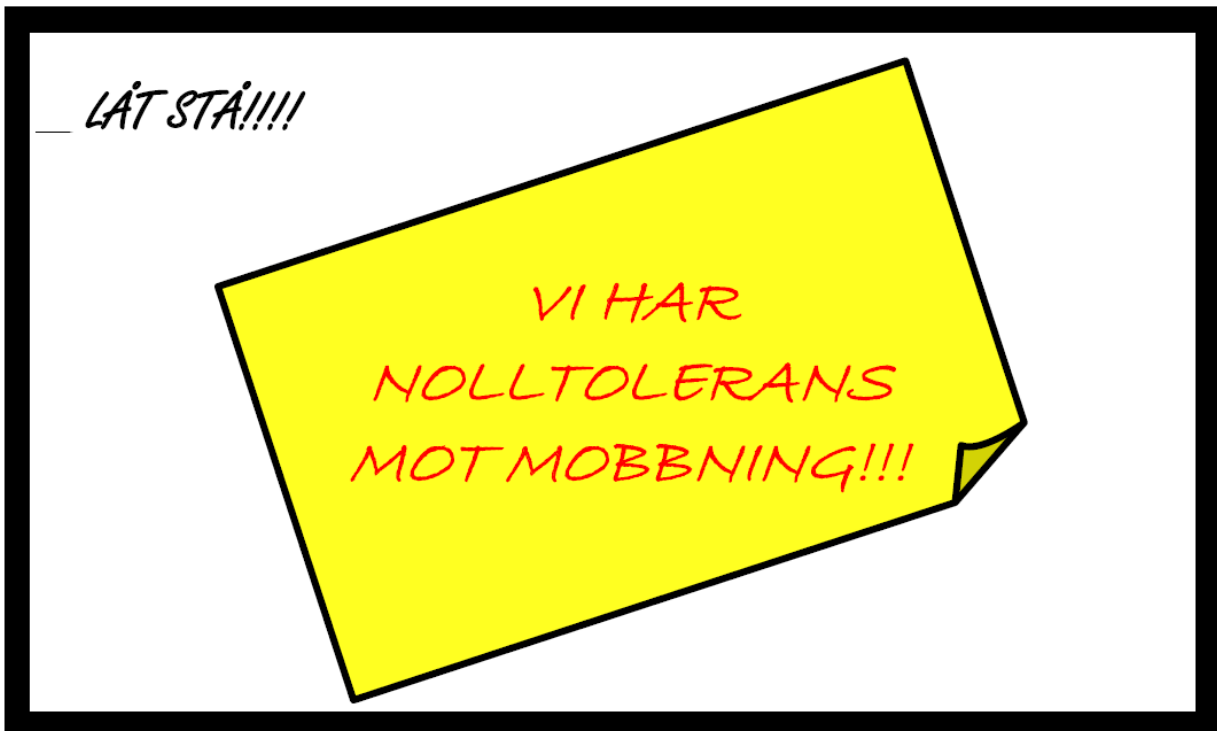

WILHELM HAGLUNDS GYMNASIUM

LIKABEHANDLINGSPLAN
och
PLAN MOT KRÄNKANDE
SÄRBEHANDLING

WHG
läsåret 18/19

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Inledning

- 1.1 Bakgrundslagar
- 1.2 Definition av kränkningar
- 1.3 Mål med arbete och insatser
- 1.4 Skyldigheter
- 1.5 Elevhälsoteam

2 Översikt över WHG:s specifika arbete med att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

- 2.1 Att förebygga och upptäcka situationer
- 2.2 Årsöversikt av insatser för att främja allas lika värde på WHG
- 2.3 Arbete med och förankring av WHG:s likabehandlingsplan
- 2.4 Konkret likabehandlingsarbete

3 Åtgärder vid akuta situationer

- 3.1 Akuta situationer Elev/elev
- 3.2 Akuta situationer Lärare/elev
- 3.3 Akuta situationer APL (Arbetsplatsförlagt lärande)

4 Långsiktigt arbete vid WHG för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling

- 4.1 Delaktighet och inflytande
- 4.2 Ansvar
- 4.3 Kvalitetssäkring
- 4.4 Elevrådets arbete och kommentarer

5 Utvärdering av årets likabehandling

6 Bilagor

- Bilaga 1 WHG:s Värdegrund
- Bilaga 2 Kränkande behandling - dokumentationsmall

1 Inledning

Demokratiska värderingar ska utgöra grunden för all verksamhet på gymnasiet. Skolans miljö skall vara trygg och alla elever ska behandlas likvärdigt. På WHG skall personal och elever kunna känna sig trygga och respekterade. Vi ska vara en skola där vi bryr oss om varandra och tar hand om varandras välbefinnande. Skolan skall därför bedriva ett aktivt arbete för att förhindra och motverka alla former av kränkande behandling.

Det är en lagstadgad rättighet för elever att inte bli diskriminerade eller kränkta.

Det är mycket viktigt att personalen på gymnasiet agerar mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Skolan arbetar på olika sätt för att hålla värdegrundens budskap levande under hela studietiden, från kick-off i åk1 till avslutning i åk3.

1.1 Bakgrundslagar

Likabehandlingsarbetet regleras i tre styrdokument:

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Skollagen (2010:800 kap 6 Åtgärder mot kränkande behandling)
- Förordningen (2006:1 083) om barn och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Diskrimineringslagen

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter inom utbildningsområdet.

Från och med den 1 januari 2017 gäller nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering

Från skolverkets hemsida:

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna

- *kön*
- *könsöverskridande identitet eller uttryck*
- *etnisk tillhörighet*
- *religion eller annan trosuppfattning*
- *funktionsnedsättning*
- *sexuell läggning*
- *ålder*

Nytt är också en skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk.

Det har också införts en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Skollagen

Ur skollagen 1 kap 5§: Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Ur skollagen 6 kap:

1§: Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Förbud mot kränkande behandling

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förordningen (2006:1 083) om barn och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

2 § En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Förordning (2016:1011).

1.2 Definition av kränkningar

Med kränkningar och kränkande behandling avses följande:

Att med ord, skrift, kroppsspråk eller annan form av kommunikation uttrycka sig nedlåtande om andra personer på grund av deras etniska ursprung, sexuella läggning, kön, religion eller funktionshinder. Trakasserier och annan behandling som uppfattas som kränkande.

Kränkande behandling kan vara:

- Fysisk – genom att till exempel bli utsatt för slag och knuffar
- Verbal – genom att till exempel bli hotad eller kallad med könsnedsettande ord
- Psykosocial – genom att till exempel bli utsatt för utfrysning och ryktsespridning
- Text och bild – genom klotter, brev och lappar, e-post, chatsidor, sms och mms

1.3 Mål med arbete och insatser

Om en situation uppstår där personer upplever att de blir kränkta är det primära målet att kränkningarna omedelbart skall upphöra. Vidare är målet även att skolan i möjligaste mån skall verka för och hjälpa de inblandade att kunna gå vidare på ett sätt så att situationen inte ska behöva uppstå igen.

1.4 Skyldigheter

Alla på skolan, både personal och elever, har skyldighet att omedelbart agera när en kränkande handling uppfattas och meddela kränkningen till sin mentor eller annan personal på skolan.

1.5 Elevhälsoteam

Skolans elevhälsoteam ska fungera som ett stöd för lärare och personal i arbetet med att motverka och hantera olika situationer där kränkande behandling förekommer. De som ingår i skolans elevhälsoteam är följande:

- Skolsköterska
- Kurator
- Rektor
- Biträdande rektor

2 Översikt över WHG:s arbete med att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Nedan beskrivna tillvägagångssätt och metoder används för att fånga upp, motverka och förhindra situationer som kan utvecklas till kränkande handlingar under skoltid i och utanför klassrummet.

2.1 Att förebygga och upptäcka situationer

För att förebygga och upptäcka situationer som kan utvecklas till kränkande handlingar används nedan beskrivna möten, samtal och tillfällen

- Klassråd, elevråd, skolkonferenser (förebygga, upptäcka)
- Elevsamtal (förebygga, upptäcka)
- Enkäter (förebygga, upptäcka)
- Utvecklingssamtal med deltagare (förebygga, upptäcka)
- Personalmöten med fokus på mentorsskap (upptäcka, förebygga)
- Föräldramöten, föräldrakontakter (förebygga)
- Klasskonferenser (förebygga och upptäcka)
- Elevskyddsombud (förebygga och upptäcka)

2.2 Årsöversikt av insatser för att främja allas lika värde på WHG

För att stärka och värna om WHG:s värdegrund (bilaga 1), arbetar vi aktivt under läsåret med olika aktiviteter och insatser som skall verka för ökad trygghet och acceptans samt motverka diskriminering och kränkande behandling. Vid läsårsstarten i årskurs 1 får alla elever genomgång av skolans värdegrund och likabehandlingsplan, för årskurs 2 och 3 ägnas tid åt värdegrunds- och likabehandlingsarbete så att dokumenten hålls levande och aktuella. WHG:s ordningsregler är baserade på skolans värdegrund.

Fokusområden:

- Förbättring av arbetsro på lektionerna
- Projekt i FN:s 17 globala mål (SDG).
- Sandvik Fairplay för personal
- Metoder för arbete med värdegrundsfrågor i klassrummet
- Utbildning för elever i Sandviks Fairplay. Även föräldrar informeras på föräldramöte
- Hälsosamtal med elever

LÄSÅRET 17-18

Julavslutning

Gemensam studiedag personal
Arbete med att stärka mentorer och personal i arbetet med värdegrundsfrågor och elevhälsa (utbildning, framtagande av övningar m.m) Fairplay

Alla åk1 elever ska ha haft hälsosamtal med elevhälsan

Utvecklingssamtal
Revidering likabehandlingsenkät tillsammans med elevrådet

Elevhälsan fortsätter med hälsosamtal med åk1 elever
Utvecklingssamtal alla klasser

Genomgång av värdegrund på föräldramöte.
Revidering likabehandlingsplan
Elevhälsan påbörjar hälsosamtal med åk1 elever

Likabehandlingsenkät alla årskurser

Kick-off åk1
Mentorssamtal åk1
Genomgång av värdegrund, likabehandlingsplan och Sandviks värdegrund och kärnvärden för åk1.

Studenten och avslutning för åk1 och 2
Gemensam studiedag personal

2.3 Arbete med och förankring av WHG:s likabehandlingsplan

- Första veckan i årskurs 1 genom grupparbete med konkretisering av vad värdegrunden innebär i deltagarnas vardag på skolan. Detta görs för att synliggöra de frågor och problem som tas upp i likabehandlingsplanen.
- På mentorstid presenterar mentorerna likabehandlingsplanen för sina klasser. Deltagarna får sedan komma med synpunkter på planen och ge förslag på vilka frågor som bör prioriteras under det kommande läsåret. Detta görs för att likabehandlingsplanen ska bli känd och för att deltagarna ska göras delaktiga i arbetet med den.
- WHG:s värdegrund och likabehandlingsplanen presenteras för vårdnadshavare på höstens föräldramöte. Detta genomförs för att vårdnadshavare ska bli delaktiga i skolans arbete med likabehandling.
- Resultatet av enkäten kommer att presenteras för deltagare och personal på mentorstid respektive personalmöte.
- En plan för det konkreta likabehandlingsarbetet görs upp utifrån deltagarnas synpunkter och enkäten. Planen kommer att innehålla fokusområden för skolans övergripande likabehandlingsarbete, eventuella särskilda åtgärder för enskilda klasser och inriktning på personalens kompetensutveckling. Planen står nedan under punkt 2.4.
- Planen presenteras för deltagare och personal på mentorstid respektive personalmöte, samt publiceras digitalt.
- Likabehandlingsplanen följs upp och utvärderas av deltagare och personal i september. En ny enkät om diskriminering och kränkande behandling kommer att genomföras med alla deltagare i alla årskurser. Utfallet av utvärderingen och enkäten kommer sedan att ligga till grund för det fortsatta likabehandlingsarbetet.
- Elevernas välmående tas upp vid varje lärarkonferens och dessa äger rum en gång i veckan.
- Elevrådet har vid alla sina möten en punkt där elevernas välmående tas upp.
- Styrelsen har vid alla sina möten en punkt där elevernas välmående tas upp.

2.4 Konkret likabehandlingsarbete

Fokusområden

- Minska motsättningar mellan deltagare i årskurs 1 och deltagare i årskurs 2 och 3.
- Fortlöpande arbete med FN:s 17 globala mål (SDG).
- Planerade aktiviteter med andra gymnasieskolor i kommunen för att minska motsättningar.
- Nya aktiviteter för alla deltagare på skolan planeras och genomförs av personal.
- Tjejnarnas och killarnas situation på skolan, både i skolans lokaler och på APL.
- Situationen för deltagare med annan etnisk bakgrund än svensk.
- Situationen för deltagare med funktionshinder.
- Där det visas problem i klasserna bryts undervisningen för sk Fair Play dag för att omedelbart åtgärda problemet.
- Utbilda handledare i det goda mötet med eleven.
- Utbilda handledare och lärare i interkulturell kommunikation.

Arbete i ordinarie undervisning

- I val av läromedel och arbetsmetoder ska Språk- och SO-gruppen sträva efter ett tydligt genusperspektiv, vilket står inskrivet i samtliga lokala kursarbetsplaner i gruppens kurser.
- I religionskunskap läggs stor vikt på att ge fördjupade kunskaper samt ökad förståelse för människor med olika religioner och livsåskådningar. Fördomar och stereotyper om religiösa grupper diskuteras.
- Ett viktigt syfte med WHG:s större ämnesövergripande projekt i åk 1, 2 och 3 är att träna på att arbeta i grupp. Lärarna strävar efter att sätta samman heterogena grupper och varje deltagare får reflektera över hur man själv fungerar i möten med andra deltagare och sin egen roll i gruppen.

Arbete inför och under arbetsplatsförlagda lärandet (APL)

- WHG genomför kontinuerliga utbildningar för handledare på APL-platserna. Där diskuteras exempelvis diskriminering, språkbruk på arbetsplatserna och incidenter som kan inträffa.
- Före APL:n genomförs en lektion, där deltagarna förbereds inför vad som kan vänta dem ute på arbetsplatsen. Risker, förväntningar och farhågor diskuteras med deltagarna, även ur ett likabehandlingsperspektiv. Information ges om var deltagaren kan vända sig vid kränkande behandling under APL:n.
- Arbetslivsintegratören besöker tillsammans med mentorer deltagarna som är på APL för ett kortare samtal om hur deltagaren upplever sin situation.
- Om en deltagare blir utsatt för kränkande behandling under sin APL hanteras detta enligt upprättade rutiner i första hand av Arbetslivsintegratören och deltagarens mentor. Om någon bryter mot APL-platsens regler (t.ex. mångfaldspolicy eller lagar) kopplas ansvariga på APL-platsen in.

Mentorsarbete

- Resultatet av enkäten om diskriminering och annan kränkande behandling behandlas på mentorstiden. Frågor att diskutera kan exempelvis vara: Vad upplever man som kränkande och vilken jargong är inte acceptabel? Vad ska vi som vuxna i skolan tänka på?

Kompetensutveckling för personal

- Sandviks Fairplay kurs
- Liv-och Lust tillsammans med eleverna och skolsköterskan
- Utvecklingsdagar om genusperspektiv

Kompetensutveckling för elever

- Kurs i likabehandlingsarbete för Elevrådet
- Kurs för elevskyddsombud

3 Åtgärder vid akuta situationer

3.1 Akuta situationer elev/elev

Vid en akut situation gäller följande rutiner:

- Mentor dokumenterar inblandade parter upplevelser med hjälp av dokumentationsmallen (Bilaga 2).
- Vårdnadshavare, samordnare, elevhälsa och rektor kontaktas av respektive mentor.
- Samordnare, elevhälsa och mentor gör en bedömning om ett åtgärdsprogram behöver upprättas.
- Uppföljning av mentor enligt fattade beslut.
- Återkoppling ska ske mellan mentor och samordnare.
- Elevrådet kan också kontaktas. De kontaktar mentor eller rektor. Återkoppling ges.
- Vid svåra situationer kan elevrådet kalla till krismöte då rektor, elevhälsa och lärare deltar.

3.2 Akuta situationer personal/elev

- Vid akut situation kontaktar inblandad elev sin mentor eller annan personal på skolan för redogörelse av situationen.
- Rektor kontaktas.
- Rektor dokumenterar inblandade parter upplevelser med hjälp av dokumentationsmallen (Bilaga 2).
- Vårdnadshavare till elev kontaktas av rektor.
- Rektor gör en bedömning om hur vidare åtgärder ska se ut.
- Uppföljning av rektor enligt fattade beslut.
- Elevrådet kan också kontaktas. De kontaktar mentor eller rektor. Återkoppling ges.
- Vid svåra situationer kan elevrådet kalla till krismöte då rektor och lärare deltar.

3.3 Akuta situationer APL

- Vid akut situation kontaktar inblandad elev arbetslivsintegratören.
- Rektor och platschef på avdelning kontaktas.
- Arbetslivsintegratören dokumenterar enligt Sandviks mall och regler.
- Rektor och mentor stöttar eleven
- Vårdnadshavare till omyndig elev kontaktas av arbetslivsintegratören.
- Arbete med att stärka mentorer och personal i arbetet med värdegrundsfrågor och elevhälsa (utbildning, framtagande av övningar m.m) Fairplay

4 Långsiktigt arbete vid WHG för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling

Årlig kartläggning utifrån vad utvärderingar och akuta utredningar visar om situationen på skolan och om beslutade åtgärder.

4.1 Delaktighet och inflytande

Likabehandlingsplanen skall utvärderas en gång per läsår i september och omarbetas om behov finns. Omarbetning av likabehandlingsplanen görs efter insamlade synpunkter och förslag som kommit fram vid årlig utvärdering. Utvärdering av likabehandlingsplanen av deltagarna sker vid mentorsmöten i helklass tillsammans med klassens mentorer samt av personalen vid personalmöten viktiga åt mentorsarbete specifikt. Utvärdering sker också av Elevrådet. Likabehandlingsplanen kommer att läggas ut på skolans server och hemsida. Nästa revidering september 2019 efter speciell likabehandlingsenkät som genomförs våren 2019.

4.2 Ansvar

Ansvar för dokumentation i likabehandlingsarbetet har mentor. Ansvar för utredningar har rektor.

4.3 Kvalitetssäkring

Likabehandlingsplanen ska vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Planen måste årligen följas upp och nya målsättningar och åtgärder kan behöva formuleras. Rektor ansvarar för årlig uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen.

4.4 Elevrådets arbete och kommentarer

Vi i elevrådet värnar om allas lika värde. För att ge de nya ettorna som börjar på WHG varje år en så bra start som möjligt anordnas en kick-off för att lära känna varandra och stärka klassens relation med varandra och med deras nya lärare. En riktigt kul upplevelse som man tänker tillbaka på länge.

Elevrådet är öppet för alla elever på skolan och vi värvar medlemmar aktivt i årskurserna. Vi ser våra främsta uppgifter utöver att framföra elevernas åsikter till skollädaingen att hålla en god och trevlig stämning på skolan. Därför är vi i elevrådet väldigt engagerade i skolavslutningar samt vissa andra aktiviteter och dagar under året. Ett exempel är våran friluftsdag som brukar hålla rum varje mars som elevrådet helt på egen hand planerar. Några frågor elevrådet fått igenom den senaste terminen är de nya sofforna vi fått köpa in samt att nu mera får man gå hem på gråtiden om allt skolarbete är klart.

Elevrådet godkänner läsårets likabehandlingsplan. Elevrådet 2018-12-17

5 Utvärdering av årets likabehandling

Undersökningens syfte är att kartlägga förekomsten av trakasserier och diskriminering. Med diskriminering menas negativ och kränkande behandling utifrån kön, etnisk tillhörighet (folkslag), religion eller trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Med kränkande behandling menas ett uppträdande som kränker en persons värdighet.

58 deltagare svarade på enkäten. I procent blir det 82% och är en minskning med 7% jämfört med förra året.

Sammanställning:

Vid genomgång av enkätsvaren framkom vissa arbetsområden vi vill fokusera på. Några fåtal elever tycker att de blir diskriminerade pga av sitt funktionshinder eftersom de får undervisning i anpassade grupper. Vi måste bli bättre på att se till att eleverna vågar lyfta problemområden och att dessa dokumenteras och åtgärdas. Vi tyckte enkäten beskrev den positiva miljön på skolan.

De flesta elever vill att skolan ska göra mer aktiviteter tillsammans.

WHG:S Värdegrund

**För att göra WHG till en stimulerande mötesplats
där alla med glädje kan utveckla sitt lärande**

- **arbetar vi gemensamt för att främja allas lika värde och rättigheter**
- **visar alla varandra hänsyn, tolerans och respekt**
- **tar alla ansvar för sig själv, varandra och WHG**
- **motverkar vi alla former av kränkande behandling**
- **ser vi olikheter som en styrka**

BILAGA 2

Kränkande behandling – dokumentationsmall

Lämnas till Mentor

Elev:

Förnamn Efternamn, Klass

Elevens mentor:

Förnamn Efternamn

Samtal, beskriv situationen

Beskriv situationen

Åtgärd

Beskriv beslutade åtgärder

Elev

Ansvarig personal

Datum

Föräldrakontakt tagen, ev kommentar

Uppföljningsdatum, ev kommentar